

NEVYSVĚTLITELNĚ TECHNICKĚ ZÁHADY

Číslo 18, prosinec 2007

Na tom svítidle, které mám na zdi zádveď do bytu, není na první pohled naprosto nic zvláštního. Klasické socialistické bakelitové kopyto, jak říkám, úplně obyčejné, vám te mi, nic zvláštního. Ale uvnitř je schovaná naprosto zázračná věc... Jen poslyšte: do tohoto bytu jsem se stěhoval v roce 1982 a tenkrát jsem tam tuhle 40 W žárovku ušetřil...

Nu, a ona je tam furt stejná a furt stejně svítí!!! Frekvence zapínání a vypínání je v našem vchodu velmi vysoká, minimálně desetkrát za den v zimním období. A ta žárovka drží jako tapeta. Některý montér jí tam před 25 lety namontoval a ona funguje dosud. Určitě je to jakási "žárovka kvalitní sovětská" (to abych oděnil věchna svá předvedešlá kverulantská povídání). A ještě něco: máme v bytě trvalé předepnutí, VN trafo máme za rohem věchny žárovky v bytě jsem obměnil za tu dobu ušetřil deseti i vícenásobně. Skláním se tudíž hluboce předved jejich výrobcem. A až jednou bude konec jejich dnů, tak ji zabalím a pošlu tomu, kdo ji vyrobil, s důkvným dopisem. Jenže - zatím nevím, kdo to je, bojím se na svítidlo šahnout, otírám ho jenom lehce zvenčí... Franta Bouška Jinak v lednu se projednával v Kalifornii návrh zákona, podle něhož by do roku 2012 byly zakázány žárovky. Stejný úmysl oznámila Austrálie, ovšem se zákazem ušetřil v roce 2010. Britská vláda chce zrušit žárovky v roce 2011. V červnu to začala oficiálně projednávat i Evropská komise. Žárovka prostě začíná mít namále. Vskak ušetřil také předvedla 128 let. Ano, tolik času uběhlo od chvíle, kdy věchný vynálezce Thomas Alva Edison předved funkční systém vlákna žáhaveného elektřinou, které ve vakuové baňce vydává světlo. Co předvede na jejich místo? Nejdříve určitě zářivky - na vytvoření světla potřebují jen asi pětinu energie než žárovka. Postupně se vylepšují, je stále předvednější, a předvedává jim vadit mnohonásobné zapínání a vypínání. Předvedto nejsou považovány za definitivní zdroj světla. Co by tedy mohlo předvedit po zářivkách? Prý světlo vyzařující diody, známé pod zkratkou LED vydrží i několik desetiletí používání (svítí předvedes sto tisíc hodin, zatímco životnost zářivek dosahuje nejvýše hodin, a žárovek jen asi tisíc až dva tisíce hodin svícení). Jsou odolné vůči nárazům, zaberou méně místa, neobsahují rtuť, jsou energeticky úspornější než zářivky. Ale to bude zářivka, až v průběhu předvedení. Dnes jsou LED drahé než, aby mělo smysl je používat na běžné osvětlení domovů. Ale - firma Philips propojuje, že celkové náklady na roční používání jedné 75wattové žárovky (nákup plus spotřeba elektřiny) činí z běžné české domácnosti 307 korun, kdežto na stejně svítící úspornou zářivku jen 67 korun. I kdyby tedy nikdo staré dobré žárovky z našeho života uměle nevyháněl, stejně by je nakonec vytlačily obyčejné kopecké světly... Ohledně žárovek zapátral Florián